Oświadczenie złożone
przez senatora Macieja Żywnę
na 18. posiedzeniu Senatu
w dniu 31 lipca 2024 r.

Oświadczenie skierowane do minister edukacji Barbary Nowackiej

Szanowna Pani Ministro!

Zwracam się do pani ponowie w sprawie II Liceum Ogólnokształcącego z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego w Hajnówce. Wnioskuję o przywrócenie szkole poprzedniego charakteru. Władza PiS zaingerowała w wypracowany przez kilkadziesiąt lat model szkoły dedykowanej mniejszościom narodowym. Na polecenie ówczesnego ministra podlaska kurator oświaty wydała decyzję w sprawie uchylenia zapisów statutu szkoły dotyczących objęcia nauką języka białoruskiego wszystkich uczniów. Mój wniosek jest zgodny z postulatami uczestników posiedzenia sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych, które odbyło się w Białymstoku 10 czerwca br. Przypomnę, że przewodnicząca komisji, posłanka Wanda Nowicka, podczas wspomnianego posiedzenia zobligowała przedstawicieli MEN do jak najszybszego rozwiązania problemu, słusznie zauważając, że cały proces trwa zbyt długo. Podczas posiedzenia komisji można było odnieść wrażenie, że uczestniczący w nim z ramienia MEN urzędnicy bronią z dużą determinacją decyzji podjętej za rządów PiS i nie wykazują należytego zrozumienia całej sytuacji.

Samorząd lokalny, radni, społeczność mniejszości narodowych, a wreszcie nauczyciele i rodzice uczniów wspomnianej szkoły nie zgadzają się z istniejącym stanem rzeczy. W II Liceum Ogólnokształcącym z DNJB w Hajnówce od ponad 70 lat prowadzona jest nauka języka białoruskiego jako języka mniejszości narodowej, a nauczaniem objęci są wszyscy uczniowie szkoły. Podlaska kurator oświaty za rządów PiS, pani Beata Pietruszka, wydała decyzję w sprawie uchylenia zapisów statutu szkoły dotyczących objęcia nauką języka białoruskiego wszystkich uczniów. Działania te wywołały olbrzymi niepokój w społeczności szkolnej, wśród mieszkańców powiatu hajnowskiego oraz mniejszości białoruskiej w Polsce. Swoje stanowisko pani kurator uzasadniała tym, że szkoła jest publiczną szkołą ponadpodstawową i dostęp do niej powinni mieć wszyscy uczniowie, a nie tylko deklarujący naukę języka białoruskiego.

Podkreślić należy, że powiat hajnowski z uwagi na potrzeby edukacyjne uczniów prowadzi 2 licea ogólnokształcące. Uczniowie mają więc wybór. Podnoszony przez niektórych argument, że do II Liceum Ogólnokształcącego z DNJB powinien móc iść każdy bez obowiązku nauki języka, bo to liceum ma wyższy poziom kształcenia i ciekawsze profile, jest nietrafiony, bo za tym sukcesem stoi wielki wysiłek tamtejszych nauczycieli oraz społeczności białoruskiej skupionej wokół tej szkoły, ukierunkowanej na jej rozwój i podnoszenie poziomu edukacji uczniów. Nic nie stoi na przeszkodzie rozwojowi I Liceum Ogólnokształcącego w Hajnówce, gdzie nie ma obowiązku nauczania języka białoruskiego. Być może zamiast siłowo wpływać na charakter II Liceum Ogólnokształcącego w Hajnówce Ministerstwo Edukacji Narodowej i Kuratorium Oświaty w Białymstoku znalazłyby sposób na wyrównanie atrakcyjności oferty edukacyjnej obu liceów i problem zostałby rozwiązany.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o pilne przywrócenie spokoju i poprzednich zasad funkcjonowania szkoły z poszanowaniem oczekiwań mniejszości narodowych.

Maciej Żywno